

Boxtel / Sint Michielsgestel 22 november 2016

‘Meewerkend Boxtel’
‘Sint Michielsgestel geeft ruimte’

23-11-2016

1

Programma

- Achtergronden Omgevingswet
- Instrumenten gemeenten:
 - Omgevingsvisie
 - Omgevingsplan
 - Omgevingsvergunning
- Ambitieniveau's
- Maar wat betekent de Omgevingswet nog meer (dan regeltjes) voor bestuur en organisatie

23-11-2016

2

Achtergronden Omgevingswet

23-11-2016

3

Visie op de Omgevingswet

Doelen van de stelselherziening

- Ruimte voor ontwikkeling met waarborgen voor kwaliteit
- Paradigmawisseling: van beleid -> gebied

23-11-2016

5

De zes instrumenten

OMGEVINGSWET

De 6 instrumenten

23-11-2016

6

De nuance van de Ow instrumenteel (1)

Aan de ene kant

- 26 wetten -> 1 wet / 117 Algemene maatregelen van bestuur naar 4
- De grootste wetgevingsoperatie sinds de Grondwet
- Omgevingswet

Aan de andere kant

- Wat de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor vergunningverlening was, is de Omgevingswet voor plannen
- Wat straks kan, kan nu ook (met een zeker risico) en omgekeerd
- Wet ruimtelijke ordening + jurisprudentie

23-11-2016

7

Instrumenten gemeenten

Omgevingsvisie
Omgevingsplan
Omgevingsvergunning

23-11-2016

8

Omgevingsvisie

Rijksoverheid
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

INSTRUMENTEN Omgevingsvisie

In een omgevingsvisie staan de ontwikkelingen en ambities voor een grondgebied. Daarbij rekening houdend met onderwerpen als bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel erfgoed. De visie is geen gedetailleerd plan maar toont de hoofdlijnen voor het langetermijnbeleid. Het Rijk en de provincie zijn verplicht een omgevingsvisie te maken. Voor gemeenten geldt dat nu niet, zij maken een omgevingsplan.

Inzicht en samenhang door integrale afwegingen

1 Nu

De huidige wet- en regelgeving voor de fysieke leefomgeving is versnipperd en verspreid over verschillende sectorale beleidsplannen. Het overzicht ontbreekt daardoor en soms botsen de plannen.

2 Straks

De integrale omgevingsvisie zorgt voor samenhang. Het geeft ook aan wat het verantwoordelijke bestuur oorgaan zelf doet en wat de verantwoordelijkheid van anderen is.

Voordelen

Samenwerking kan met de omgevingsvisie duidelijke keuzes maken en zo invloed uitoefenen op een goede fysieke leefomgeving. De beschikbaarheid en voorstelbaarheid neemt er door toe.

Participatie

Door direct betrokkenen bij de realisatie van de omgevingsvisie te betrekken, is alle kennis beschikbaar en ontstaat er draagvlak.

Vorm

Er zijn geen eisen voor de vorm en inhoud van een omgevingsvisie.

23-11-2016

9

Het omgevingsplan

OMGEVINGSWET

Het omgevingsplan

Het gemeentelijk omgevingsplan geldt integraal en is gebiedsdekkend. Het geeft alle regels voor de fysieke leefomgeving.

1 Nu in het bestemmingsplan

Verspreide bestemmingsplannen voor verschillende doelgebieden in een gemeente met allerlei verordeningen. Instellende heeft overzichts overzicht in de vele regels.

2 Straks in het omgevingsplan

Alle regels voor fysieke leefomgeving in één overzichtelijk document. Instellende ziet precies welke regels er voor hem gelden op het gebied van fysieke leefomgeving.

Voordelen

- Meer bestuurlijke afweging: ruimte om lokale fysieke leefomgeving te behouden en te ontwikkelen.
- Overzichtelijk: alle regels voor fysieke leefomgeving in één document.
- Digitaal beschikbaar: alle regels per parcel of adres bij elkaar en altijd actueel.
- Meer mogelijkheden om ruimte te bieden voor nieuwe initiatieven.
- Minder bestuurlijke en onderzocht door: Reguleer is nu of omgevingsplan en hoe omgevingsvergunning een activiteit plaatsvindt.

23-11-2016

10

Regels in het omgevingsplan

- Voorbeeld stedenbouw/bouwhoogte:
 - Gebouwd wordt in maximaal 2 bouwlagen (kwantitatief, gesloten norm)
 - De bouwhoogte voegt zich naar het stedenbouwkundig beeld (kwalitatief, open norm)

- Geur:

- Mengpaneel: bestuurlijke afwegingsruimte binnen bandbreedtes (vgl. EV)
- Onder de streep: gezonde en veilige leefomgeving

Vergunningen

- Van vergunningen -> algemene regels
- Toetsingskaders per activiteit
- Onlosmakelijkheid vervalt
- Vergunning van rechtswege
- Inrichting -> activiteit
- Losse aanvraag voor aangewezen activiteiten Waterwet
- Verklaring van geen bedenkingen -> advies (met instemming)

Maar wat betekent de
Omgevingswet nog meer (dan
regels) voor bestuur en
organisatie: de raad aan zet!

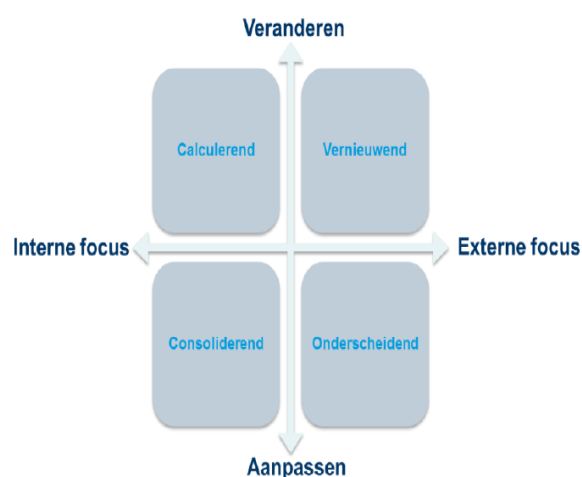

Melanie Schultz: 80% cultuur en 20%
regels

23-11-2016

13

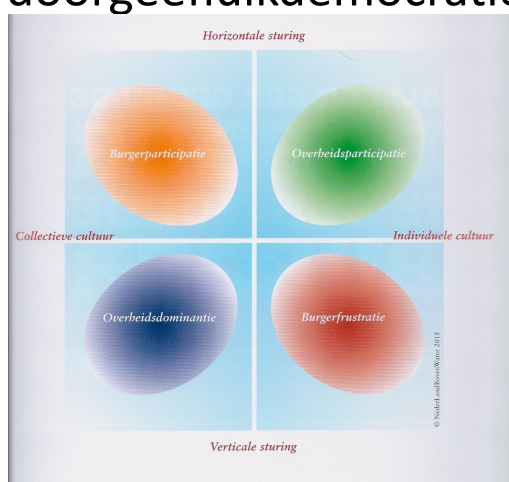
Ambitieniveau

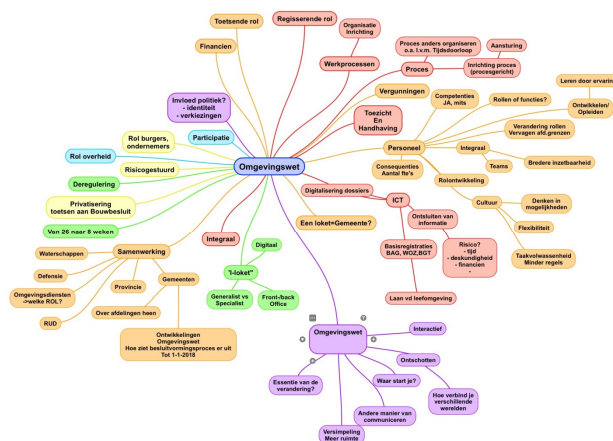
Ambitieniveau richtinggevend voor:

- Raad <-> samenleving: kerntakendiscussie (terugtrekkende versus andere overheid)
- Raad <-> college: duale discussie ('of' versus 'hoe')
- En als wij er van zijn: hoe dan verder? (algemene regels versus vergunningplichten)

Voor de organisatie extern: doorgeefluikdemocratie

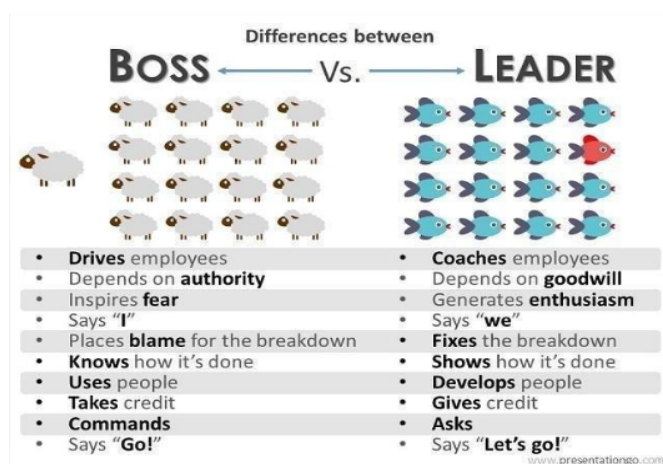
Voor de organisatie intern

23-11-2016

17

Voor de aansturing

23-11-2016

18

Ontmanagen doe je samen

ARE YOU TOO BUSY TO INNOVATE?

@Rensvandenbergh

Voor de medewerker

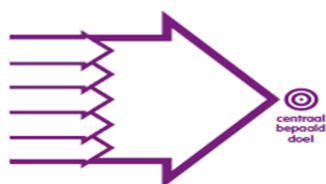
- Van uitgebreide naar reguliere procedure
- Van vergunningen via algemene regels naar zorgplicht (voorkant -> achterkant)
 - Vergunningverlener -> toezicht en handhaving
 - Beleidsmedewerker -> facilitator planprocessen
- Van middelenvoorschriften naar doelvoorschriften:
 - Van sturing op normen -> sturing op waarden: bestuurlijke afwegingsruimte
- En daarnaast nog: gebiedsgerichte, maatwerk- en gelijkwaardigheidsregels + experimenten

Voor het planproces: mensen willen veranderen,
maar niet veranderd worden

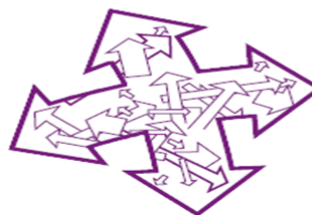
Van: gemeente maken

"Wat wij willen"
Stedelijke vernieuwing als programma
Projectmatige ingreep
Curatief
Ontwikkelen
Sturen op gemiddelde stijging
Voordeel van de grote schaal
Besloten en gesloten proces

Naar: gemeente zijn

"Wat zij willen"
Stedelijke vernieuwing als middel
Continu proces
Preventief
Ontwikkelen beheren
Herkennen van kansen
Samen van de kleine schaal
Open uitnodigend proces

Samenvatting (1)

- Bestuurder: integrale visieontwikkeling obv uitnodigingsplanologie
- Manager: ruimte creëren voor meedenken en proactief handelen;
- Ambtenaar: actief + meedenken
- Initiatiefnemer: coproducent van beleid

Samenvatting (2)

- Overheid <-> samenleving: kerntakendiscussie
- Raad <-> college: duale discussie op basis van delegatiebesluit (art 2.8 Omgevingswet)
 - Het 'of' aan de raad en het 'hoe' aan het college

En hoe komt dat allemaal bij elkaar: social design

- Wethouder Jop Fackeldey (tevens voorzitter G32):
 - “wij hebben nadrukkelijk geselecteerd op het proces, niet op het ontwerp”
 - “als college en gemeenteraad gingen we dus niet meer over de uiteindelijke vormgeving”
 - “waarom zouden 35 raadsleden meer gevoel hebben bij wat goed is voor de stad, dan 76000 anderen die hier leven”
 - “er ligt nu een keurig plein, zonder verzet tot stand gekomen en de mensen ervaren het als hun plein”

Conclusies

- Omgevingswet helpt een handje als het gaat om 'Meewerkend Boxtel' en 'Sint Michielsgestel geeft ruimte'
- Stappen zijn gezet; en met de Omgevingswet in de hand kan doorgestapt worden
- Boxtel en Sint Michielsgestel zo gek nog niet!